

Poštovani roditelji,

u posljednje vrijeme sve veći broj djece i mladih uključuje se u različite aktivnosti na internetu putem računala i/ili mobitela. Taj kompleksni medij im je vrlo privlačan, često ga koriste u slobodno vrijeme za pretraživanje i objavljivanje informacija, upoznavanje novih prijatelja, druženje, komentiranje, dopisivanje...

Osim prednosti i dobrih strana interneta nužno je biti svjestan i opasnosti kojima djeca mogu biti izložena.

Opasnosti na internetu mogu se podijeliti na:

1. „opće opasnosti“ koje štete računalima bez obzira na to tko na njemu radi

- a. Nametnici (virusi, crvi)
- b. Neželjene poruke (socijalni inženjering)
- c. Ostali problemi

2. Opasnosti na koje su djeca osjetljivija nego odrasli

- a. **Kontakt s nepoznatim osobama različite dobi.** Važno je biti svjestan kako o osobama koje smo upoznali putem interneta znamo samo ono što nam je ta osoba napisala, a ništa od toga ne mora biti istina.
- b. **Izloženost uznemirujućim, agresivnim i nepristojnim porukama te seksualnim i nasilnim sadržajima**
 - fotografije golih osoba i osoba tijekom spolnog odnosa,
 - fotografije koje sadrže nasilje i seks,
 - pitanja o intimnim detaljima: dijelovima tijela, iskustvima u seksu, odjeći i rublju koje nose,
 - zahtjevi drugih osoba da se fotografiraju seksualizirano i prosljede fotografiju,
 - zahtjevi drugih osoba da postavljaju kameru i pokažu svoje intimne dijelove tijela itd.
- c. **Elektroničko nasilje**, tzv. Cyberbullying. Riječ je o vršnjačkom nasilju putem interneta koje u zadnje vrijeme postaje sve češće.
- d. **Gubitak privatnosti**
 - krađa ili promjena lozinke za e-mail ili nadimka na chatu
 - LAŽNO PREDSTAVLJANJE

SAVJETI!!

- provodite vrijeme s djetetom, razgovarajte s njim, razvijajte dobar odnos i međusobno povjerenje
- razgovarajte s djetetom o opasnostima interneta (poučite ga da ne objavljuje osobne podatke ili fotografije, čuva lozinke, ne dogovara susrete s osobama koje upoznaje preko interneta bez vaše suglasnosti i nazočnosti, ne vrijeđa, kleveće ili iznosi osobne i obiteljske prilike drugih osoba, ne potiče i ne sudjeluje u nasilju preko interneta...)
- dogovorite s djetetom pravila korištenja računala, posljedice kršenja tih pravila, te pravila ponašanja na internetu
- ograničite vrijeme koje dijete provodi ispred računala
- nadzirite i kontrolirajte dijete dok je na internetu (stavite računalo u dnevni boravak ili drugo vidljivo mjesto u stanu, provjeravajte stranice koje dijete posjećuje...)
- educirajte se o računalima i internetu
- zaštitite računalo odgovarajućim sigurnosnim softverom te ispravnim podešenjem operativnog sustava i aplikacija
- koristite programe koji filtriraju web stranice
- saznate li da je vaše dijete žrtva internetskog nasilja o tome obavijestite policiju (poruke, slike i ostale podatke sačuvajte jer mogu poslužiti kao dokaz)

Svatko tko je korisnik interneta mora biti svjestan i **osobne kaznene odgovornosti** ako zloupotrebljava tuđe osobne podatke, vrijeđa ili kleveće drugoga ili iznosi tuđe osobne ili obiteljske prilike.

Tretman počinitelja spomenutih kažnjivih djela:

1. djeca (osobe mlađe od 14 godina)
 - nisu kazneno odgovorna
 - utvrdi li se da je dijete počinilo kažnjivu radnju policija o istome obavještava Centar za socijalnu skrb koji može izreći mjere obiteljsko-pravne zaštite
2. mlađi maloljetnici (osobe koje su navršile 14, a mlađe su od 16 godina)
 - kazneno su odgovorni
 - utvrdi li se da su počinili kažnjivo djelo mogu im se izreći odgojne mjere
3. stariji maloljetnici (osobe koje su navršile 16, a mlađe su od 18 godina)
 - utvrdi li se da su počinili kažnjivo djelo mogu im se izreći odgojne mjere i kazna maloljetničkog zatvora

Prema Zakonu o obveznim odnosima roditelji odgovaraju za štetu koju njihovo dijete prouzroči nekom drugom.

Izvori informacija:

<http://www.carnet.hr/>, <http://www.cert.hr/>, <http://sigurnost.tvz.hr/>, <http://cnzd.org/>, <http://www.poliklinika-djeca.hr/>, <http://www.mup.hr/>